

10 juni, 2026

De verborgen oorzaken van zwarte stip, obesitas en vroege jongensterfte

Jarenlang hebben veel kwekers geprobeerd deze problemen op te lossen met medicijnen, kuren en supplementen. Maar wat als we soms de verkeerde strijd voeren?

Wat als Point Zwart niet altijd een infectie is?

Wat als de dood van een jong in de eerste dagen niet veroorzaakt wordt door een ziekteverwekker, maar door een verstoring van een natuurlijk proces?

En wat als een vogel die te zwaar is veel zieker is dan we denken?

Deze vragen vormen de basis van deze speciale editie.

Het embryo wordt beschermd door meerdere natuurlijke barrières:

- De eischaal.
- Het eiwit (albumine).
- De dooier.
- Door de moeder meegegeven antilichamen

Lysozyme

Vernietigt bacteriën rechtstreeks.

Ovotransferrine

Bindt ijzer zodat bacteriën en schimmels zich niet kunnen ontwikkelen.

Avidine

Bindt biotine waardoor ziekteverwekkers moeilijk kunnen groeien

HET EI: HET MEEST PERFECTE BESCHERMINGSSYSTEEM OP AARDE

Wanneer wij denken aan bescherming denken we aan dikke muren, alarmsystemen en veiligheidsglas.

De natuur heeft echter iets gebouwd dat nog indrukwekkender is:

het vogelei.

Een gezond ei bevat:

✓ Lysozyme

✓ Ovotransferrine

✓ Avidine

✓ Immunoglobulinen van de moeder

Deze stoffen beschermen het embryo tegen bacteriën, schimmels en andere ziekteverwekkers

Daarom stelt ik dat een embryo normaal gesproken niet besmet uit het ei komt. Als een ernstige infectie werkelijk het ei zou binnendringen, zou het embryo meestal sterven vóór het uitkomen.

ZWARTE STIP: EEN VALSE INFECTIE?

Vrijwel iedere kweker heeft het wel eens gezien. Een jong vogeltje met een zwarte vlek in de buik.

Vaak volgt direct de conclusie:

"Dat is Point Zwart." (zwarte stip)

Maar wat zien we eigenlijk? Is het een infectie of een besmettelijke ziekte?

Veel vogelartsen zien inderdaad dat:

- leverproblemen;
- slechte broedomstandigheden;
- voedingsfouten;
- darmproblemen

een rol kunnen spelen bij zwarte stip.

Vele kwekers beweren dat het komt door pleegouders te gebruiken zoals kanaries bij putter kwekers veel wordt gebruikt, maar waarom komt dan laatste jaren ook dit probleem veel voor bij sijzen, gouldamadines, goudvinken etc.....?

waarom het ene jong zwarte stip heeft in het nest en de andere niet, of als de vogel geïnfecteerd was waarom 1e ronde dan geen zwarte stip en 2e ronde bijvoorbeeld wel weer?

Volgens mijn inzicht is deze donkere vlek vaak niets anders dan een vergrote of ontstoken lever die zichtbaar wordt door de dunne huid van het jong

Volgens verschillende onderzoekers en ervaren kwekers is het zwarte punt vaak geen ziekte op zichzelf, maar een zichtbaar symptoom van een onderliggende verstoring.

Denk hierbij aan:

- overbelasting van de lever
- slechte opname van de dooierrest
- darmproblemen
- hoge temperaturen in het nest
- te hoge luchtvochtigheid
- verstoring van de darmflora
- overmatig gebruik van antibiotica

De lever van een pasgeboren jong is nog volop in ontwikkeling. Wanneer deze onder druk komt te staan kan deze donker verkleuren en zichtbaar worden door de dunne huid van het jong. Wanneer de lever vergroot raakt door een verstoring van de darmgezondheid, infectiedruk of voedingsproblemen, kan deze donkere vlek duidelijker zichtbaar worden. Een optimale darmflora, goede nesthygiëne en een uitgebalanceerde voeding van de oudervogels blijven daarom de basis voor sterke en gezonde jongen.

Mijn conclusie

Point Zwart is volgens mij:

- niet besmettelijk;
- geen virus;
- geen bacterie;
- geen erfelijke infectie.

Het is een stofwisselingsyndroom dat ontstaat doordat meerdere jongen onder dezelfde omstandigheden worden grootgebracht.

DE LEVER: HET MEEST ONDERSCHATTE ORGAAN

Veel kwekers kijken naar:

- de buik
- de veren
- de mest

Maar vergeten de lever.

Toch bepaalt juist de lever:

- vruchtbaarheid
- weerstand
- groei
- rui
- vitaliteit

Een vogel kan uiterlijk gezond lijken terwijl de lever al maanden overbelast is.

Obesitas is een ziekte

Een mooi geel buikje bij de vogel wordt vaak gezien als een gezonde vogel.

Dat is een gevaarlijke misvatting.

Obesitas begint niet in de buik maar in de lever.

Wanneer de lever meer vet ontvangt dan zij kan verwerken ontstaat leververvetting.

Dit leidt uiteindelijk tot:

- slechte vruchtbaarheid
- zwakke jongen
- verminderde weerstand
- slechte rui
- vroegtijdige sterfte

vogels verwerken vet anders dan zoogdieren:

Bij vogels speelt de lever een centrale rol in de vetstofwisseling. Daardoor ontstaat sneller leververvetting. Het zichtbare buikvet is vaak slechts het topje van de ijsberg.

Oorzaken

te veel koolhydraten;

te veel oliehoudende zaden;

gebrek aan beweging; (kleine kooien)

gebrek aan stoffen die vet uit de lever helpen afvoeren.

Gevolgen

Verminderde vruchtbaarheid!!!

Een zieke lever maakt minder vitellogenine aan.

Vitellogenine is noodzakelijk voor de vorming van een goede dooier.

Minder vitellogenine betekent:

- slechte eivorming;
- minder bevruchting;
- minder uitkomst
- Vroegtijdige sterfte

De lever:

- ontgift;
- maakt hormonen aan;
- verwerkt vitamines.

Wanneer dit systeem faalt, gaat de vogel langzaam achteruit.

5 signalen van leververvetting

- Gele buik
- Slechte conditie
- Weinig activiteit
- Slechte bevruchting
- Verminderde zang

NIET LATEN VASTEN

Wanneer een vogel met een vervette lever plotseling minder voer krijgt:

- wordt opgeslagen vet massaal vrijgemaakt;
- komt dit in de lever terecht;
- kan de lever volledig overbelast raken.

Volgens mij verklaart dit ook veel plotselinge sterfgevallen.

Behandelplan

Voeding aanpassen

Niet minder voeren maar anders voeren:

- minder oliehoudende zaden
- meer kanariezaad; (witzaad)
- meer graszaden;
- beperkte hoeveelheid lijnzaad.

kruiden voor leverbescherming. Ik heb hier meerdere producten voor ontwikkeld zoals herbs liver tea, mariadistel olie, herbal elixer.

B-complex vitamines

Voor ondersteuning van het levermetabolisme.

Mariadistel

Voor bescherming en herstel van levercellen.

Beweging

Volgens mij onmisbaar.

Geen enkel supplement kan beweging vervangen.

WAAROM VERVETTEN ONZE VOGELS?

In de natuur vliegen putters soms tientallen kilometers per dag.

Ze eten:

- distelzaad
- kaardebolzaad
- elzenzaad
- kliszaad
- wilde kruiden

In gevangenschap krijgen ze vaak onbeperkt energierijke voeding. Daardoor ontstaat een overschot aan energie dat uiteindelijk als vet wordt opgeslagen!!!!

De natuur kent geen onbeperkte voerbak.

Onze volière wel.

Zijn de meeste samengestelde zaadmengelingen wel geschikt voor onze vogels in de voliere, waar de meeste vogels niet of weinig kunnen vliegen en bewegen, niets meer hoeven te doen om eten te vinden? elke dag de lekkerste zaden (olie/vette zaden) hele jaar tot beschikking.

Misschien ligt hier wel 1 van de grootste oorzaken van de enorme toegenomen zwarte stip ziekte bij vele soorten vogels!!!! en laat ik maar zwijgen over de enorme supplementen en medicijnen het hele jaar door!

vogels in de natuur eten niet hele jaar dezelfde zaden, dit gaat per seizoen gebonden. Putters eten niet hele jaar distelzaden bijvoorbeeld. nee deze eten ze in de kweek en rui/periode. paardenbloemzaad in voorjaar, elzenzaad in winter en ga zo maar door.

Daarom is het belangrijk om niet direct naar medicijnen te grijpen wanneer er een probleem ontstaat.

Vaak moeten we eerst kijken naar:

- voeding
- conditie van de lever
- darmgezondheid
- klimaat in de broedruimte

WAAROM STERVEN JONGEN SOMS BINNEN DRIE DAGEN NA GEBOORTE?

Dit is misschien wel één van de meest frustrerende problemen.

Alles lijkt goed te gaan. De jongen komen uit. De kropjes zijn gevuld. En toch sterven ze.

De Dooierrest speelt hierin een veel grotere rol dan veel liefhebbers denken.

Na de geboorte bevat het jong nog over een belangrijke reserve, de **dooierzak**. Deze bevat:

- energie;
- eiwitten;
- vitamines;
- antilichamen.

Eingelijk is het de "**moedermelk van de vogel**".

De eerste dagen leeft het jong nog grotendeels op deze reserve. Vaak zie ik al kwekers jongen volspuiten met spuitvoeding, terwijl dit de eerste levensdagen nog helemaal niet nodig is. sterker nog dit kan juist verstopping en sterfte veroorzaken.

Waarom gaan jongen dood?

Niet omdat ze direct verhongeren.

Maar omdat ze:

- onvoldoende warmte krijgen;
- de dooierzak niet goed opnemen;
- daardoor hun interne reserve niet benutten.

De grote boosdoener volgens mij

Het voortdurend openen van nesten.

Wanneer een pop schrikt:

- stijgt cortisol;
- vermindert de doorbloeding van het broedvlak;
- neemt warmteoverdracht af;
- koelen de jongen af;
- geen goede warmte vertraagt de opname van de dooierzak.

Mijn advies

De eerste 72 uur:

- nest zo weinig mogelijk openen;
- alleen observeren;
- ouders met rust laten

Bij Herbbirdmix geloven we dat
de natuur veel antwoorden
al heeft gegeven.

Daarom werken wij met kruiden zoals:

Mariadistel

Ondersteunt de lever.

Brandnetel

Ondersteunt vitaliteit.

Paardenbloem

Ondersteunt stofwisseling
en leverfunctie.

Oregano

Ondersteunt darmgezondheid.

*Kracht uit de natuur,
voor sterke en gezonde vogels.*

KRUIDEN EN NATUURLIJKE ONDERSTEUNING

Bij Herbbirdmix geloven we dat de natuur veel antwoorden al heeft gegeven.

Daarom werken wij met kruiden zoals:

Mariadistel

Ondersteunt de lever.

Brandnetel

Ondersteunt vitaliteit.

Paardenbloem

Ondersteunt stofwisseling en leverfunctie.

Oregano

Ondersteunt darmgezondheid.

5 LESSEN VAN DE NATUUR

1. Sterke darmen betekenen sterke vogels.
2. Een gezonde lever bepaalt de kweekresultaten!!!!!!!
3. Rust is vaak krachtiger dan ingrijpen.
4. Overgewicht is nooit een teken van topconditie.
5. Preventie werkt beter dan genezen.

SLOTWOORD

Wanneer we de natuur goed observeren zien we dat vogels al miljoenen jaren oplossingen kennen voor problemen waar wij soms ingewikkelde antwoorden voor zoeken.

Misschien ligt de toekomst van de vogelhobby niet in méér **medicijnen**.

Maar juist in beter begrijpen hoe de natuur haar werk doet.

Laten we samen blijven leren.

Laten we samen blijven observeren.

En laten we deze prachtige hobby beter achterlaten dan we haar hebben gevonden.